

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA: PRAPOVIJEST I STARI VIJEK

ŠKOLSKA GODINA: 2016. / 2017.

UTORAK, 7. ožujka 2017.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispit u upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

**I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.
Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.**

1. Koji je povijesni izvor nastao u eneolitiku?

- a) keltska tetradrahma
- b) riton iz Danila
- c) vučedolska čizmica
- d) žara

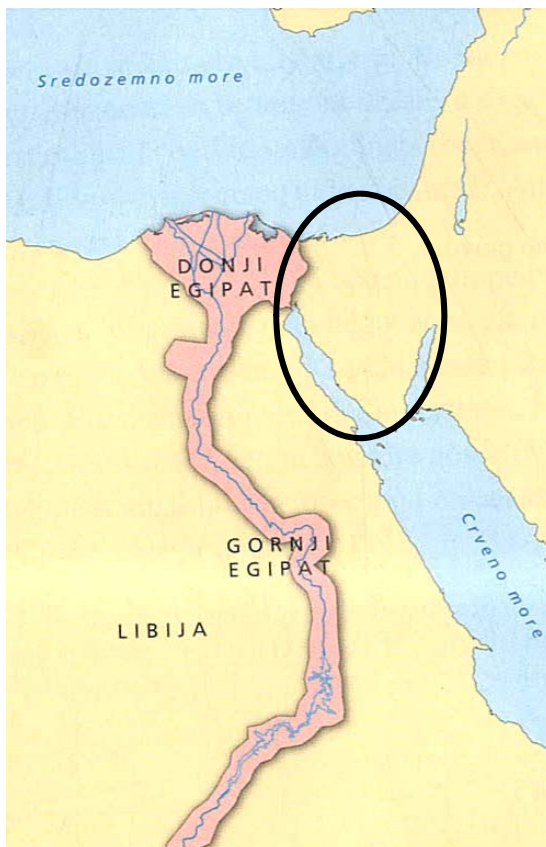
1	
---	--

2. Uz koji se sukob vezuje izjava “*Vae victis*”?

- a) Gala i Rimljana
- b) Grka i Rimljana
- c) Kartažana i Rimljana
- d) Samničana i Rimljana

1	
---	--

3. Koja je najvažnija sirovina koju su Egipćani dobivali s prostora zaokruženog na karti?

- a) bakar
- b) drvo
- c) kamen
- d) zlato

1	
---	--

4. Koji je polis završetak Peloponeskog rata dočekaao na strani pobjedničkog saveza?

- a) Atena
- b) Korint
- c) Korkira
- d) Milet

1	
---	--

5. Koje od navedenih djela nije napisao Publije Kornelije Tacit?

- a) "Anali"
- b) "Historije"
- c) "O podrijetlu, položaju, običajima i narodima Germanije"
- d) "Životopisi dvanaestorice careva"

1	
---	--

6. Koji od navedenih parova predstavlja suvremenike?

- a) Aristotel i Fidija
- b) Hamurabi i Sesostris III.
- c) Mojsije i Ramzes II.
- d) Salomon i Sargon II.

1	
---	--

7. Što se ne odnosi na razdoblje prevlasti akadske države?

- a) kralj ima svjetovnu i vojnu vlast
- b) postojanje hramske države
- c) osvajačka vanjska politika
- d) semitizacija društva

1	
---	--

8. Koji je tip čovjekova pretka prikazan na slici?

- a) australopitek
- b) kromanjonac
- c) neandertalac
- d) "uspravni čovjek"

1	
---	--

9. Tko je autor izjave “*Budi dobar prema dobrima, a pravedan prema lošima.*”?

- a) Konfucije
- b) Lao-Ce
- c) Siddharta Gautama
- d) Zaratustra

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima pridružite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred navoda u lijevom stupcu. Tri slova (sadržaja) su višak.

10. Povežite svečanosti/igre s božanstvom u čiju su se čast održavale:

1. ____ Eleuzinski misteriji	a) Apolon
2. ____ Istamske igre	b) Artemida
3. ____ Olimpijske igre	c) Posejdon
	d) Demetra
	e) Dioniz
	f) Zeus

3	
---	--

11. Povežite vladara s državom kojom je upravljao:

1. ____ Krez	a) Maurijsko Carstvo
2. ____ Astijag	b) Lidija
3. ____ Ašoka	c) Mitani
	d) Hetitska država
	e) Medija
	f) Perzija

3	
---	--

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

12. Kako se naziva dio atenskog polisa na kojem se nalazi hram posvećen zaštitnici grada?

1	
---	--

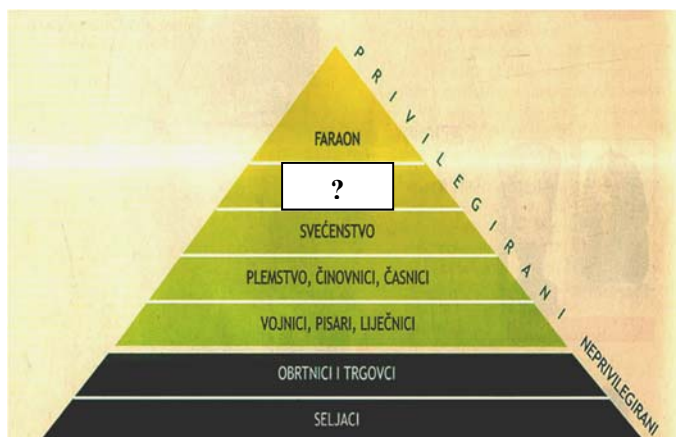
_____.

13. Kako se naziva pomoćna povijesna znanost koja proučava grbove?

1	
---	--

_____.

14. Imenujte dio koji nedostaje na prikazanoj shemi.

1	
---	--

_____.

15. Kako se zove trojanski junak koji je osnivač grada iz kojeg će se kasnije razviti Rim?

1	
---	--

_____.

16. Kako se nazivala kultura o čijem širenju svjedoči prikazana karta?

1	
---	--

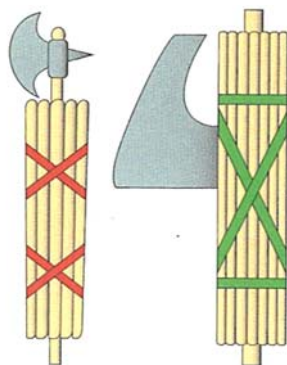
_____.

17. Što je po političkom ustroju grad-država koja je u Fenikiji pružila najveći otpor Aleksandru Makedonskom?

1	
---	--

_____.

18. Kako su se nazivali rimski dužnosnici koji su nosili simbole prikazane na slici?

1	
---	--

_____.

19. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na pitanje:

“Neki su Grci došli u Rim, pa ih je on mnogo dana pogostio. Oni su se, kao pravi Grci, stidjeli i konačno odbili poziv, vjerujući da se zbog njih svakog dana toliko troši.se nasmije i reče
“*Nešto se, Grci, od toga događa i radi vas, ali najveći dio radi mene*”

Kako se nazivala osoba o čijoj “gostoljubivosti” svjedoči navedeni izvor?

1	
---	--

_____.

20. Kako su se od 7. stoljeća pr. Kr. nazivali obnašatelji izvršne vlasti u Ateni?

1	
---	--

_____.

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu ispred navoda u lijevom stupcu.

21. Poredajte vojskovođe/poslanike prema njihovom sudjelovanju u ključnim sukobima u grčko-perzijskim ratovima:

2	
---	--

_____ Pauzanija

_____ Miltijad

_____ Kalija

_____ Leonida

22. Poredajte sljedeće događaje:

2	
---	--

_____ bitka kod Egatskog otočja

_____ bitka kod rijeke Metaur

_____ bitka kod Mila

_____ bitka kod Zame

23. Poredajte događaje iz povijesti atenskog polisa:

2	
---	--

_____ ukinuto dužničko ropstvo

_____ sastavljen prvi pisani zakonik

_____ uvedeno vijeće 500

_____ uvedene dnevnice za obnašanje državnih poslova

V. U sljedećim zadatcima samo je jedan kronološki niz točan.

24. Zaokružite točan kronološki niz s obzirom na početak računanja vremena:

1	
---	--

a) grčka era→ rimska era→ židovska era→ muslimanska era

b) židovska era→ rimska era→ grčka era→ muslimanska era

c) rimska era→ židovska era→ muslimanska era→ grčka era

d) židovska era→ grčka era→ rimska era→ muslimanska era

25. Poredajte djela/građevine prema vremenu pojave kulture kojoj su pripadali:

- a) kikladski idoli → Agamemnonova maska → palača u Knosu → Erehtejon (Erehtej)
b) Erehtejon (Erehtej) → palača u Knosu → Agamemnonova maska → kikladski idoli
c) kikladski idoli → palača u Knosu → Agamemnonova maska → Erehtejon (Erehtej)
d) kikladski idoli → Erehtejon (Erehtej) → palača u Knosu → Agamemnonova maska

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih izvora.

26. Proučite sljedeći povijesni izvor i odgovorite na pitanja:

- a) Kako se nazivala osoba koja je prikazana na slici?

1	
---	--

- b) Kako se nazivao grad iz kojeg potječe prikazani lik?

1	
---	--

- c) Kako se nazivao grad u kojem su pronađeni izvori koji opisuju život prikazanog lika?

1	
---	--

27. Pročitajte sljedeći izvor i odgovorite na pitanja:

“ Ploča prva

- 1. Zoveš li koga na sud neka ide. Ako ne ide, uzmi svjedoka i pograbi ga.*
- 2. Ako se izmiče i protivi, upotrijebi silu.*
- ...*
- 4. Posjedniku neka je jamac posjednik, siromašnom građaninu neka je jamac tko hoće.*

Osmo ploča

- 12. Krade li tko noću pa ga ubiješ, s pravom si ga ubio.*

Deseta ploča

- 1. Mrtvaca u gradu ne pokapaj i ne spaljuj!*
- 4. Žene neka ne grebu lica niti nariču kod pogreba.”*

a) U kojem je stoljeću nastao navedeni izvor?

1	
---	--

_____.

b) Kako se naziva mjesto na kojem se mogao pročitati navedeni izvor?

1	
---	--

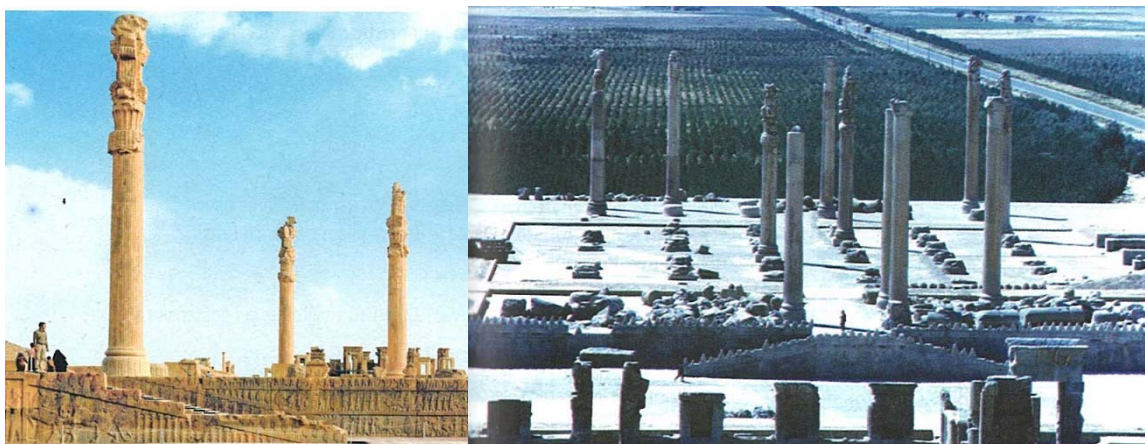
_____.

c) Kako se nazivao posjednik koji je bio jamac i zastupnik siromašnom građaninu?

1	
---	--

_____.

28. Na temelju slika odgovorite na pitanja:

- a) Kako se nazivala teritorijalna jedinica u državi u kojoj je sagrađena građevina prikazana na slikama?

1	
---	--

_____.

- b) Kako se nazivala središnja dvorana u prikazanoj građevini?

1	
---	--

_____.

- c) Kako se zvala osoba koja je dala srušiti prikazanu građevinu?

1	
---	--

_____.

VII. Sljedeće zadatke riješite pomoću slijepe karte.

29. Odgovorite na pitanja na temelju sljedeće karte:

- a) Koji je narod početkom II. tisućljeća pr. Kr. formirao državu na prostoru koji je zaokružen na karti?

1	
---	--

_____.

- b) Kojim je brojem označen lokalitet na kojem je sačuvan najveći broj egipatskih hramova?

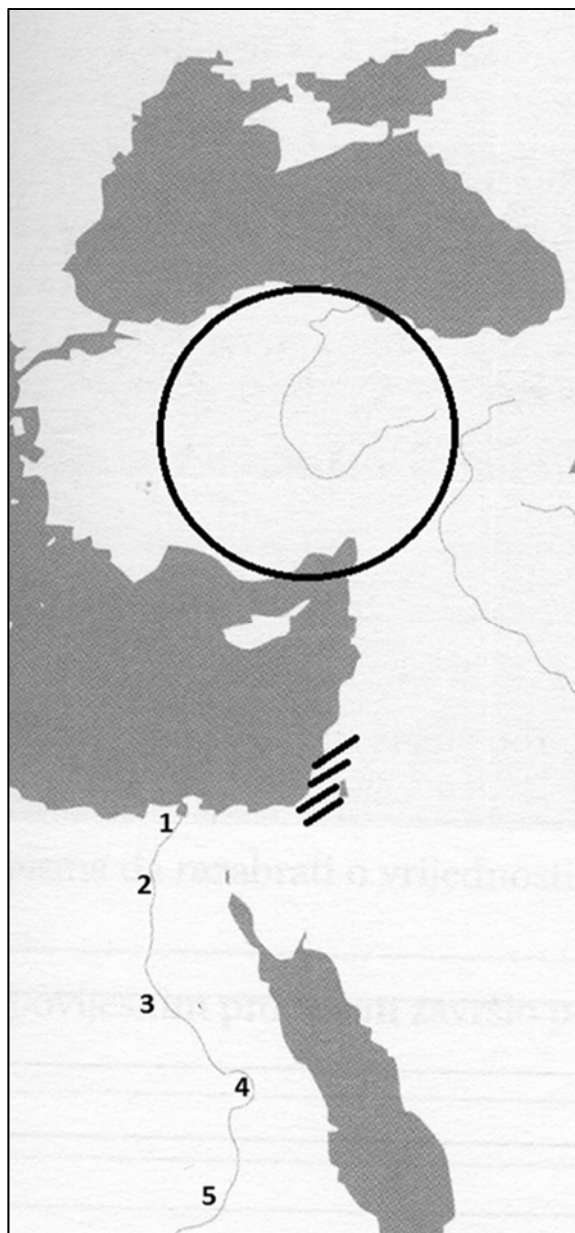
1	
---	--

_____.

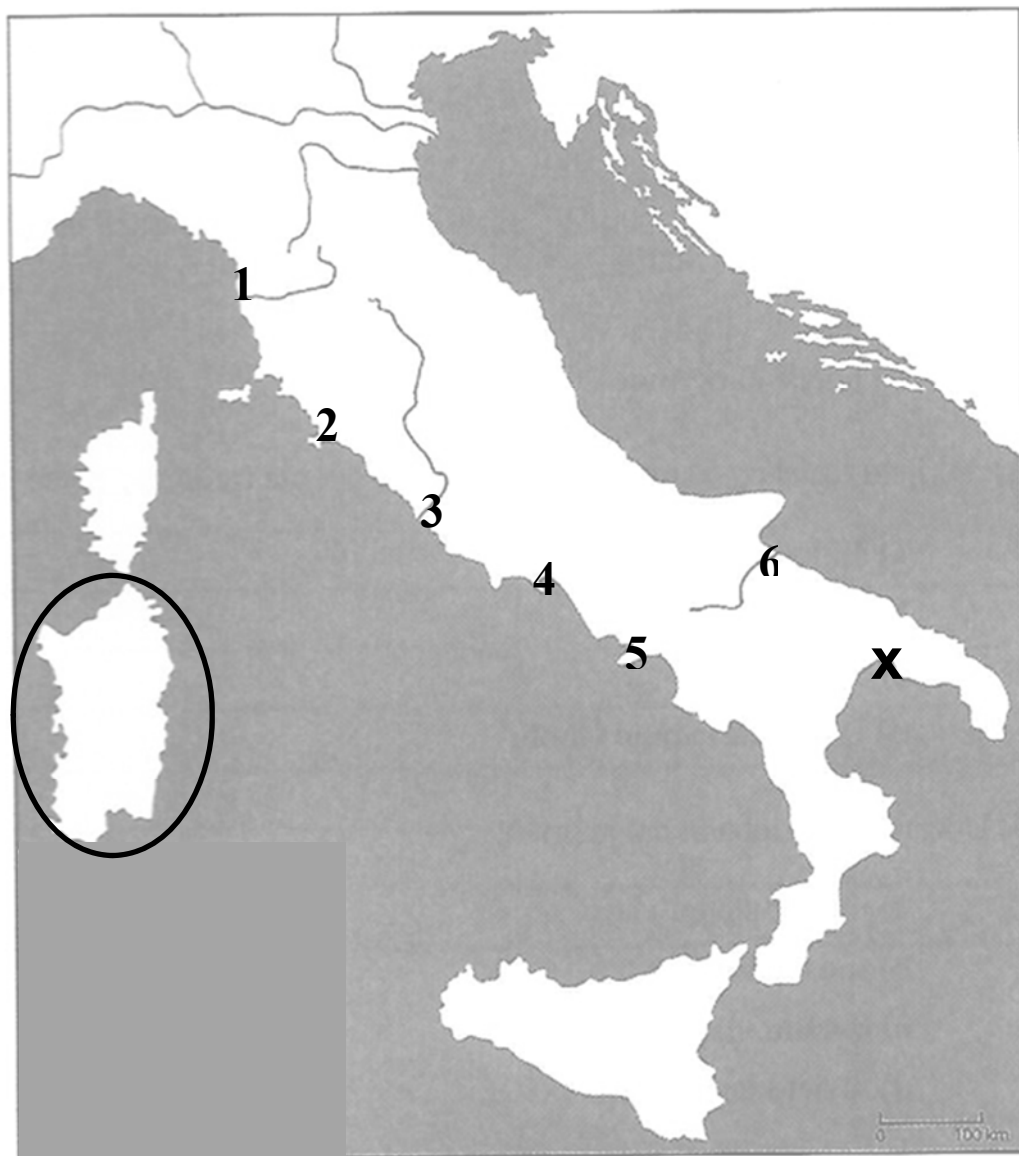
- c) Kako se početkom II. tisućljeća pr. Kr. nazivao prostor koji je na karti označen kosim crtama?

1	
---	--

_____.

30. Na temelju slijepe karte odgovorite na pitanja:

- a) Kako se nazivala kultura brončanog doba kojoj je središte prostor koji je zaokružen na karti?

1	
---	--

_____.

- b) Koje je godine konačno poražen kralj koji je zaratio s Rimljanima na nagovor grada koji je na karti označen znakom X?

1	
---	--

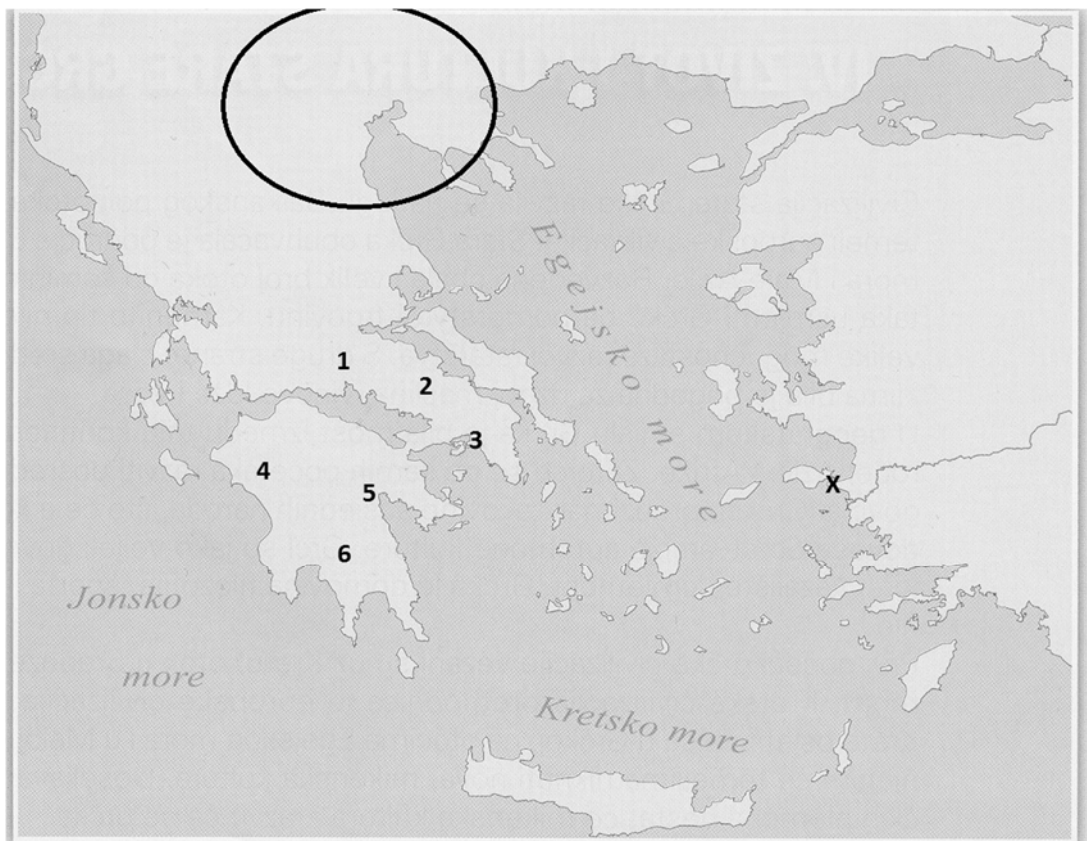
_____.

- c) Kojim je brojem označena rimska luka čije se osnivanje vezuje uz vladavinu Anka Marcija?

1	
---	--

_____.

31. Na temelju slijepe karte odgovorite na pitanja:

- a) Kojim je brojem označeno grčko svetište u kojem je stolovala proročica koja je poznata po davanju dvosmislenih odgovora?

1	
---	--

_____.

- b) Kako se zvala dinastija koja je vladala zaokruženim prostorom prije dolaska Rimljana?

1	
---	--

_____.

- c) Koja se bitka u vrijeme grčko-perzijskih ratova odigrala na mjestu označenom znakom X?

1	
---	--

_____.